Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXIV. Ч. 90. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 21-го КВІТНЯ 1977 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. THURSDAY, APRIL 21, 1977 No. 90. VOL. LXXXIV.

РОЯЛ БАНК КАНАДИ ПРИЗНАЧИВ $ 10,000 НА ЗАКУП УКРАЇНСЬКОЇ КНИГОЗБІРНІ

Вінніпеґ (КУК). — На запрошення і в імені Централі КУК сенатор П. Юзик в товаристві В. Р. Аббота відвідав 28 березня 1977 р. головну управу Роял Банку Канади в Монтреалі, у висліді чого президент найбільшого банку Канади В. Е. Меклохлин наступного дня потвердив на письмі, що Роял Банк призначив $ 10,000 на закуп спонзорованої Централею КУК Української Книгозбірні при Національній Бібліотеці в Оттаві під назвою „Юкренієн Канедієн Геритедж Бук Коллекшен".

Національна Бібліотека Канади ще в жовтні 1975 року погодилась відкрити таку Українську Книгозбірню під умовою, що Комітет Українців Канади на покриття частини коштів закупу українських книжок переведе збірку добровільних датків, на які одержано спеціяльний привілей повного відтягнення від податку жертводавця. Для переведення цієї збіркової акції Централя КУК 7 лютого 1977 р. заключила умову з монтреальською фірмою В. Р. Аббoтт, відомою з успішного переведення подібних збірок фондів для канадських наукових установ і університетів. Умову заключено з виразним застереженням, що фірма Аббoтт переведе цю збіркову акцію виключно серед неукраїнських фірм, корпорацій і фінансових установ.

Для започаткування Української Книгозбірні, Національна Бібліотека в Оттаві закупила в 1975 році з власних фондів цінні українські історичні матеріяли й документи на суму $ 7,500. Після одержання дотації $ 10,000 від Роял Банк Канади, збіркова кампанія фірми Аббoтт серед інших канадських установ повинна увінчатися повним успіхом, що дасть можливість закупити поважну збірку книг з ділянки української літератури, культури й історії, яка в майбутньому служитиме як джерело основних студій українознавства в Канаді.

Гарвардська Бібліотека Україніки постійно зростає

Кембридж (І. З.) — Дев'ять років тому, коли засновано першу катедру української історії на Гарвардському Університеті, тобто в 1968 році, у бібліотечних фондах того університету зберігалось приблизно 3,000-4,000 томів україніки. До фонду україніки зараховано видання документальних матеріялів і творів, що появились на етнічній території України про події, які відбулись на тій території, та твори, написані авторами українського походження. Сьогодні загальне число україніки в гарвардських книгозбірнях доходить до 40 тисяч томів, тобто у десять разів більше як у 1968 році.

Такий зріст є наслідком діяння трьох катедр українознавства та завдяки інтенсивній програмі розбудови Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету (УНІ ГУ). Працівники УНІГУ стало працюють над побільшенням і усучасненням збірок україніки, набуваючи усі важливіші сучасні праці та періодичні видання з ділянки україністики. Збірка доповнюється активним шуканням за старими рідкісними виданнями та за архівними матеріялами. Таким чином, наприклад, вдалось придбати копії варіянтів Іпатіївського Збірника, що включає Галицько-волинську літопись, як і інших рідкісних джерел історії України до періоду доби. В інтересі дальшого розвитку українських студій в Гарварді університетські власті закуповують на свій власний кошт українські стародруки. В недавноминулих роках, наприклад, закуплено перші видання Котляревського, Шевченка, Лесі Українки, ,,Синопсис'' Іннокентія Гізеля (1674), ,,Лексікон'' Памви Беринди (1653) та інші подібні перводруки.

У цьому постійному чисельному й якісному зрості україніки в Гарварді дуже важливим фактором є особлива жертвенність для цієї цілі виїмкових українських громадян-патріотів, котрі дарують бібліотеці свої цінні збірки книг чи архівних матеріялів, або жертвують поважні суми грошей на закуп рідкісних книг. Архів археолога Ярослава Пастернака, подарований його вдовою, збірки Дмитрова, Лисогора та Просвіти, бібліотека та архів Михайла Бажанського, пожертви д-ра І. Ґалярника і його дружини та української громади стейту Вісконсін є лише декількома прикладами такої жертвенности.

Новіші і більш докладні інформації про зріст збірок україніки в гарвардських бібліотеках можна найти в останніх числах ,,Вісника'' УНІГУ, що появляється чотири рази в рік. В числі за січень-лютий ц. р., наприклад, описано збірку, що її подарував д-р В. Шандор з Ню Джерзі, яка включає 500 одиниць. Інші пожертви до українських збірок університету отримано від проф. Є. Федоренка, Х. Кишакевич, Н. Ільницької, Л. Буковського та о. д-ра А. Пекара.

На фундацію

УКРАЇНСЬКОГО НАУКОВОГО ІНСТИТУТУ ГАРВАРДСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ /УНІГУ/ потрібно $2.000.000.00

VE RI TAS

Попередньо зібрано	$ 991,020.44
В сьогоднішньому списку	$ 11,952.00
Разом зібрано:	$ 1,002,974.44
Ще потрібно	997,025.56

1,100.00 дол. — Марія Сєлінська;

По 1,000.00 — д-р Олекса і д-р Ляриса Біланюк, д-р Петро Біланюк, Петро й Галина Лемічук, д-р Євген Омельський, Віктор Рудь, д-р Василь і Рома Саляк, Степан і Марія Хемич;

По 500.00 дол. — Андрій і Ольга Бараннік, Ярослав і Ірена Варивода, Український Комітет 200-ліття Америки в Джерзі Сиrі;

По 200.00 дол. — Степан і Анна Секрета, Союз Українок Америки — 83 Відділ в Ню Йорку;

110.00 дол. — Михайло Мельничук (Канада).

По 100.00 дол. — Богдан Калавур, Юрій Логин, Василь Поливка, Іван Степанець;

Замість квітів на могилу бл. п. Ігора Кефора — 800.00 дол.

I.33 менших пожертв — разом на суму 642.00 дол.

ЗА СВОБОДУ ПЕРЕСЛІДУВАНИХ В УКРАЇНІ

ЗВЕРНЕННЯ СЕКРЕТАРІЯТУ СКВУ

Виявом сили, громадської свідомости та бажання об'єднано нести допомогу українському народові в Україні і зберегти українську національну спільноту поза Україною — був І Світовий Конгрес Вільних Українців, що відбувся в листопаді 1967 року.

Цей конгрес поставив основи, на яких створено світову громадську централю і вибрано Секретаріят і Президію Світового Конгресу Вільних Українців.

В цьому 1977 році завершується перше десятиріччя дії СКВУ. Завдяки співпраці всіх Українських Церков, громадських центральних репрезентацій, міжкрайових і крайових організацій, організованого жіноцтва, студентства, молодечих, ветеранських об'єднань, наукових і господарсько-економічних установ, при визначній допомозі української преси і засобів публічної інформації — проводи СКВУ добились визначних успіхів.

Згадати б треба факт, що, мимо розпорошення більше як 2,000,000 українців поза Україною у 20-ти країнах, майже всюди існує в нас громадський мир і консолідація в центральних, чи крайових репрезентаціях.

На відтинку культури і науки українська спільнота здобула поважні успіхи.

Боротьба за мову і молоде покоління знаходить у всіх країнах піддержку Українських Церков та громад.

Посилено вплив українства на наукове, господарське і політичне життя країн поселення.

Поширено круг приятелів українського народу у вільному світі.

Все це проходило в часі великих змін в поневоленій Україні.

Зовсім певно останнє десятиріччя можна назвати десятиріччям українських дисидентів. Передрук творів В. Симоненка, В. Чорновола, І. Дзюби, В. Мороза та інших, переклади на чужі мови „Українського Вісника", що виходить в Україні, та цілої низки інших документів при допомозі українців вільного світу, доказали світові брехливість пропаґанди окупанта про „суверенність" УССР. На хвилю терору і арештів в Україні наша спільнота зареаґувала масовими акціями оборони. Наш нарід в Україні, вільний світ і окупант знають, що українці вільного світу не будуть мовчати, а навпаки, всіма доступними їм заходами будуть обороняти невинно переслідуваних братів і сестер в Україні. Ці зусилля покищо не дали бажаних вислідів. За винятком Л. Плюща і його родини, окупант не дозволив нікому з ув'язнених покинути СССР, мимо того, що багато з них відріклися совєтського громадянства і бажають виїхати.

Акція оборони, що її ведуть українці вільного світу, скріплює моральну поставу переслідуваних в Україні. Вона мобілізує публічну опінію західнього світу, ставить питання свободи і державної незалежности України на денний порядок різних міжнародних форумів.

Крім ініціятиви і координаційних заходів в багатьох з цих справ Президія Секретаріяту СКВУ провела цілу низку окремих зусиль, які увінчались поважними

(Закінчення на стор. 4-ій)

ЗАКЛИК ЕКЗЕКУТИВИ УККА

„За свободу переслідуваних в Україні" — під таким гаслом проходитиме цього року в місяці травні, з рамени Світового Конгресу Вільних Українців, по всіх країнах поселення українців у вільному світі, оборона переслідуваних в Україні наших сестер і братів за їхні релігійні і національні переконання.

Українці у вільному світі не можуть мовчати, коли мають безсумнівні докази на те, що диктатура комуністичної партії СССР має вироблений до подробиць плян інкорпорувати Україну до Московії-Росії, як свою невіддільну південну провінцію.

З фізичним послабленням українського народу — штучний голод, депортація українців в далекі сибірські області без права мати свої школи, книжки чи газети, ступневе заселення України московським етнічним елементом — йде заплановане нищення його культури як основної національної самобутности, яка віками була опорою проти духового поневолення і яка сьогодні протиставиться насильному накиненню фальшивої доктрини про нібито споконвічну одність українського народу з російським.

Український нарід бориться проти насильної русифікації. Докази на це приносить нам щоденно українська преса у вільному світі в заявах українських дисидентів.

„Наша ціль — вихід України із СССР і побудова Української Держави" — сказано в листі ув'язнених Москвою українців, переданому з Владимірської в'язниці генеральному секретареві ОН Куртові Вальдгаймові в 1976-му році. В іншому листі, поширюваному в Україні і за кордоном, політичний в'язень І. К... пише „чим довше я перебуваю в цих умовах, тим ясніше усвідомляю собі, що я вибрав правильний шлях і що справжня свобода наступить лиш тоді, коли визволиться моя Батьківщина-Україна".

Надзвичайно важке і загрозливе положення української нації в її боротьбі проти етноцидної політики совєтського режиму накладає на українську еміґрацію відповідальний перед Богом й історією обов'язок допомагати цій боротьбі всілякими засобами. Цієї допомоги сподівається Україна головно від українців в З'єднаних Стейтах Америки, бо вони, як громадяни найбільшої демократичної країни в світі, мають повну свободу стати в обороні своїх рідних в Україні.

Український Конґресовий Комітет Америки звертається до своїх Відділів і до всіх Центральних Організацій з проханням, допомогти Секретаріятові Світового Конгресу Вільних Українців в його запланованих акціях в травні ц. р. В тому ж місяці наші Відділи, у тісній співпраці із духовенством і громадськими організаціями, переведуть збірку датків на фонд бюджету СКВУ на 1977-ий рік. В тій цілі всі Відділи УККА отримали потрібні матеріяли і збіркові листи.

Ми переконані, що всі ми доложимо старань, щоб збірка на фонд СКВУ випала якнайкраще в цьому році.

ЕКЗЕКУТИВА УКРАЇНСЬКОГО КОНҐРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ

КАРТЕР ПОГОДЖУЄТЬСЯ НА ВІЙСЬКОВУ ДОПОМОГУ ТУРЕЧЧИНІ

Вашінґтон. — Білий Дім інформує, що після тримісячної перевірки справи президент Джіммі Картер вирішив погодитися на військовий договір між ЗСА і Туреччиною, який ще минулого року підписав тодішній державний секретар Генрі Кісінджер і який передбачає відновлення діяльности американських військових баз на турецькій території в заміну за продаж зброї та іншу військову допомогу ЗСА для Туреччини.

Як відомо, Конґрес був відмовився затвердити договір Кіссінджера з Анкарою, твердячи, що Туреччина далі не поробила потрібних кроків щодо розв'язки конфлікту на Кипрі, тобто, не усунула деяких своїх військових частин, які окупували частину тієї держави-острова в 1974-му році. У відплату за припинення військової допомоги, Туреччина, яка є членом Північно-Атлантійського Союзу (НАТО), була припинила майже всю діяльність на американських базах. Проте, хоча президент Джіммі Картер тепер вирішив погодитися на новий військовий договір із Туреччиною, то речники Білого Дому зазначили, що Президент не вимагатиме, щоб Конґрес зразу схвалив 1-більйонову військову допомогу для Анкари, але щоб тимчасово, тобто, до остаточного полагодження Кипрської проблеми було полегшене ембарґо на продаж деяких родів зброї для Туреччини. Проте, навіть проти цієї компромісової пропозиції президента Картера вже створилася поважна опозиція серед законодавців обох партій, не зважаючи на те, що Білий Дім твердить, що американські військові бази на турецькій території конечні для забезпечення оборонної спроможности держав НАТО.

Президент Сирії закінчив дводенні розмови в Москві

Москва. — Президент Сирії Гафез ель Ассад закінчив у вівторок, 19-го квітня ц. р., дводенні переговори з совєтськими верховодами, які включали справи Близького Сходу, Женевської конференції і евентуальної участи в ній Палестинської Визвольної Організації, що її очолює Ясір Арафат. Головною темою розмов була справа Женевської конференції, яка мала б відбутися літом або осінню цього року і на скликання якої уряд СССР наполягає вже віддавна. Причиною зупинки є непогодження Ізраїлю, щоб в конференції брали участь представники ПВО, як самостійна дипломатична одиниця. Зупиняє справу також вимога ПВО, щоб конференція обговорювала справу створення палестинської держави на території, зайнятій тепер ізраїльськими військами. Арабські держави і СССР обстоюють думку, що ПВО повинна брати офіційну участь в конференції. Черговою метою президента Ассада було зменшити напруження між Сирією і Совєтським Союзом, яке існувало від часу сирійської інтервенції в Ливані без згоди СССР. Міністер закордонних справ Сирії Абдель Галім Каддам, який перебуває в Москві разом з президентом Ассадом, має намір відвідати на початку слідуючого тижня Вашінґтон і поінформувати президента Картера, державного секретаря Сайруса Венса та інших американських політиків про розмови в Москві. Сам президент Ассад зустрінеться з Картером в Женеві на слідуючий місяць. Намічено також зустріч в Женеві між міністром закордонних справ СССР Андреєм Ґромиком і державним секретарем ЗСА Сайрусом Венсом. Дипломатичні спостерігачі вважають, що Сирія мабуть відіграватиме ролю посередника у справі Близького Сходу між урядами ЗСА, арабських країн і СССР. Від часу перехоплення ініціятиви на Близькому Сході урядом ЗСА, Совєтський Союз не мав великого впливу на перебіг подій у тій частині світу.

СЕНАТСЬКА КОМІСІЯ ПІДТРИМУЄ КАРТЕРА ЩОДО ЗАКОРДОННОЇ ДОПОМОГИ

Вашінґтон. — У вівторок, 19-го квітня, президент Джіммі Картер здобув важливу перемогу, коли Сенатська комісія для закордонних справ відкинула законопроєкт Палати Репрезентантів, який вимагає, щоб представники ЗСА в таких міжнародних інституціях, як наприклад, Світовий Банк, примусово голосували проти позичок державам, уряди яких порушують людські права. Сенатська комісія натомість схвалила ,,більш гнучкий'' законопроєкт, з яким погоджується Президент, бо цей проєкт тільки вимагає, щоб речники Америки в міжнародних фінансових установах ,,голосом і бальотом'' скріплювали стан людських прав у світі шляхом признання позичок для держав, які шанують людські права.

Білий Дім твердить, що вимоги законопроєкту Палати Репрезентантів надто гострі, бо не дають змоги Вашінґтонові шляхом переконання і позакулісової дипломатії впливати на лідерів чужих держав, щоб додержувалися людських прав. Натомість версія, яку схвалила Сенатська комісія для закордонних справ, і яку правдоподібно схвалить цілий Сенат, дала б американським представникам у Світовому Банку та інших міжнародних фінансових установах вільнішу руку і більше можливостей довести до поліпшення стану людських прав у державах, які звернулися в справі позички — твердить Білий Дім. Якщо цілий Сенат схвалить законопроєкт, з яким погоджується Картер, то тоді спільна комісія обох Палат Конгресу мусітиме полагодити розбіжності між двома версіями проєкту.

Мондейл і О'Нілл таврують Форда за ,,поспішне'' критикування Картера

Вашінґтон. — Віцепрезидент Волтер Мондейл і демократичний конгресмен Томас О'Нілл, спікер Палати Репрезентантів, у вівторок, 19-го квітня, натаврували колишнього республіканського президента Джералда Форда за те, що з ,,таким поспіхом'' почав публічно критикувати діяльність президента Джіммі Картера, зокрема його економічну політику. Мондейл і О'Нілл твердили, що Форд не додержується традиції, встановленої протягом історії ЗСА, що колишній президент повинен здержуватися від критикування свого наступника принаймні протягом одного чи двох років.

Вони вказують на факт, що Линден Б. Джонсон почав критично оцінювати політику свого наступника Ричарда Ніксона щойно два роки після перебрання влади Ніксоном, а Двайт Д. Айзенгавер висловився негативно про діяльність Джона Ф. Кеннеді щойно 20 місяців після зміни уряду. Натомість Джералд Форд почав свою критику діяльности Джіммі Картера тільки два місяці після інавґурації Картера. Спікер О'Нілл заявив, що така ,,поспішна критика свого попередника'' може пошкодити Америці за кордоном і додав, що Джералд Форд правдоподібно критикує Картера з розмислом, бо вже тепер плянує в 1980-му році здобути номінацію Республіканської партії на пост президента ЗСА.

Приятель українців переміг у правиборах на посадника Чікаґо

Чікаґо. — Майкл Біляндіч, діючий мейор Чікаґо, який займав цей пост від минулого грудня після смерти довголітнього мейора Річарда Дейлі, здобув рішучу перемогу минулого вівтірка, 19-го квітня, у правиборах Демократичної партії, випереджуючи п'ятьох інших кандидатів. Неповні ще обрахунки голосів вказували в середу, 20-го квітня, що М. Біляндіч вів 51-им відсотком голосів перед міським радним Романом Пуцінським, що виключало б можливість ще одних правиборів поміж двома першими кандидатами. Кандидатом Республіканської партії є Денніс Блок, 29-літній член Міської Ради, до речі єдиний республіканець в цьому 50-членному тілі.

Майкл Біляндіч

М. Біляндіч, американець хорватського роду першого покоління, мав піддержку Української Демократичної Організації, очолюваної д-ром Юліяном Кулясом. До цієї новоствореної організації входив ряд представників українських організацій, які ще минулого місяця мали зустріч з мейором Біляндічом та одержали від нього приречення повної співпраці в збереженні і розбудові української дільниці в Чікаго, в околицях Вестерн і Чікаго евенів. М. Біляндіч рівнож був почесним гостем на політичному вічу в будинку СУМА в неділю, 27-го березня.

Вибори на мейора міста відбудут ся 7-го червня. З уваги на переважаючу кількість демократів в цьому місті, фактичним вибором уважається перемога в правиборах Демократичної партії, а вибори в червні — тільки формальністю.

Арґентина переживає кризу

Буенос Айрес. (М. Д.) — Численна українська спільнота в Арґентині переживає тепер досить складні відносини з огляду на економічну скруту та постійну інфляцію цін, які зросли до небувалих розмірів. Загально в громадському житті нема ніяких обмежень, але відчувається дорожнеча продуктів першої потреби, ціни яких піднесено на рахунок доляра, а заробітна платня не вистачає на покриття видатків.

Додатнім є, що дотепер немає безробіття, але загально відчувається брак готівки, і теперішній уряд робить всі можливі заходи, щоб одержати потрібні позички на розбудову торгівлі та промисловости. Проте, попередні задовження утруднюють знайти можливість скорого зрівноваження державного бюджету. Переводяться всі можливі заходи, щоб збільшити продукцію та пожвавити експорт м'ясних і рільничих продуктів, що є основною базою для набуття фондів, конечних для оздоровлення фінансового стану держави.

ЗАЇРСЬКА АРМІЯ ЗДОБУЛА НОВІ ПЕРЕМОГИ

Кіншаса, Заїр. — Речник заїрського уряду повідомив західніх кореспондентів, що заїрська армія здобула нові перемоги над напасниками, відтяла залізничну сполуку повстанців з центральним містом Мутшача і оточила його. Через це місто, згідно з інформацією урядових чинників, йшли з Анголі підкріплення для повстанців, які, як відомо з раніших інформацій, воюють совєтською зброєю. В середу, 29-го квітня ц. р., мала відбутися поїздка західних кореспондентів до міста Колвезі і у передфронтові місцевості для перевірки ситуації на місці і оглядин здобутої в боях совєтської і кубинської зброї та документів, які доказують совєтсько-кубинську участь в Заїрі. Однак речники уряду президента Мабуту відложили поїздку на пізніший час, надіючись, що кожного дня урядові війська можуть здобути місто Мутшача і тим самим в їхні руки попаде більше компромітуючого Совєтський Союз і Кубу матеріялу, а може навіть живі свідки, тобто полонені вояки. Президент Мобуту позитивно висловився про мароканські військові частини, які воюють разом із заїрською армією, як також про ті держави, які прийшли з допомогою Заїрові у тяжких часах. Він висловив надію, що невдовзі прийде обіцяна допомога европейських і деяких африканських держав, а з нею також перемога над напасниками.

Нюйоркська Округа УНС матиме організаційні наради

Ню Йорк. — З Головної Канцелярії УНС інформують, що цієї п'ятниці, 22-го квітня ц. р., о год. 7-ій вечора в приміщенні Українського Народного Дому при 2-ій евеню, кімната ч. 22, відбудуться організаційні наради Окружного Комітету Відділів УНС, до участи в яких запрошені урядовці Відділів, конвенційні делегати і окремі організатори та члени. Ціль зборів: перевірити дотеперішню організаційну кампанію за перший квартал 1977 року, затвердити пляни праці на літній сезон, обговорити справи Союзового Дня і бенкету Округи. У зборах візьмуть участь головні урядовці УНСоюзу і Василь Оріховський, обласний організатор. Теперішню президію Окружного Комітету очолюють: Микола Хоманчук — голова, Михайло Юзенів — секретар і Василь Цюпа — касир.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holi days by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Енерґетична проблема

У понеділок, 18-го квітня, президент Джіммі Картер своїм виступом на телебаченні та по радіо розпочав широкозакроєну кампанію щодо поборювання загрозливо енерґетичної проблеми, яка може незабаром перетворитися в енерґетичну кризу, або, за словами Президента, в ,,крайову катастрофу'', якщо вже тепер не будуть пороблені заходи в напрямі заощаджування різних родів пального, розбудовання інших джерел енерґії, зменшення залежности ЗСА від інших держав щодо постачання нафти, природного газу тощо.

Президент загальниково представив серйозність проблеми, зокрема старався переконати населення ЗСА, що енерґетична проблема таки дійсно існує, а не є видумкою продуцентів нафтових чи інших пальних продуктів, які хочуть добитися вищих цін на свої вироби. В середу, 20-го квітня, президента Картера чекало ще трудніше завдання: переконати Конґресс схвалити енерґетичну програму Білого Дому, яку він того дня мав у подробицях представити законодавцям. Трудність завдання полягає в тому, що конґресмени і сенатори, які мусять рахуватися з голосами своїх виборців, не дуже радо схвалюють законопроєкти, які пропонують підвищити ціни і податки на бензину, оливу для огрівання хат, природний газ тощо.

Як заявив сам Президент і як твердять спеціялісти і коментаторі, енерґетичну проблему можна буде розв'язати тільки спільним зусиллям цілої країни, тобто, тільки при співпраці Білого Дому, Конґресу, приватного бизнесового сектора та всіх громадян ЗСА. Очевидно, що розв'язка тієї проблеми не буде легкою. Вона вимагатиме жертв від всіх прошарків американського суспільства.

Найголовнішим складником енерґетичної програми, яка заторкуватиме всі сектори американського життя, буде, як сказав Президент, ,,драстичне заощадження різних родів пального''. Індивідуальні громадяни ЗСА, які звикли до способу життя, що відзначається марнотратством енерґетичних ресурсів, мусітимуть ввести драстичні зміни в своє кожноденне життя. Замість великих автомобілів, які пожирають багато бензин, американці мусітимуть звикати до менших авт і до засобів масової транспортації. Мешканеві доми треба буде ізолювати і огрівати пальним, запаси якого найбільші, або починати вживати такі нові джерела огрівання, як соняшна енерґія. За ті заходи ощаджування пального громадяни одержуватимуть податкові полегші та інші заохоти від уряду.

Американський індустріяльний сектор теж мусітиме ввести значні зміни, наприклад, користуватися більш вугіллям, ніж нафтою, але в той самий час дбати про збереження довкілля.

Натомість уряд ЗСА, у співпраці з продуцентами енерґетичних виробів, мусить подбати про збільшення продукції таких родів пального, як нафти, вугілля, природний газ тощо, як також про розбудову нових джерел енерґії, щоб не допустити до того, щоб Америка з кожним роком чи навіть місяцем ставала все більше залежною від інших держав щодо постачання пального, бо це може довести до ситуації, в якій закордонна і навіть внутрішня політика ЗСА до великої міри можуть уже бути диктовані іншими державами. Безпека країни і цілого вільного світу вимагає, щоб ЗСА якнайшвидше стали самовистачальними в ділянці пального. Уряд теж мусить подбати, щоб американські продуценти енерґетичних продуктів не використовували енерґетичної проблеми для самозбагачення шляхом надмірних підвишок в цінах чи творенням штучних ,,браків'' даних родів пального.

Отже, тільки співпраця всіх секторів американського суспільства може розв'язати існуючу енерґетичну проблему. Якщо не буде такого спільного зусилля, то Америку і її союзників можуть зустріти дуже критичні економічні й політичні проблеми.

Панас Феденко

ПОВІЛЬНА ЛІКВІДАЦІЯ ДИКТАТУРИ В ЕСПАНІЇ

В 50-их роках зустрічав я в Парижі й Лондоні політичних еміґрантів з Еспанії. Були то еспанці, катальонці й баски. Вони розуміли нашу еміґрантську недолю, як товариші в нещасті нам співчували. Коли доходило до порівняння нашої та їхньої ситуації, то вони казали, що події в Еспанії розвиваються швидше і що вони доживуть до повороту в рідні країни. І це тепер сталося: багато політичних еміґрантів вернулося в Еспанію, де після смерти ген. Франка почався ,,демонтаж'' диктатури.

Найвиразніший акт еспанського уряду, що показує відхід нового режиму від ,,франкізму'' — це декрет 1-го квітня 1977 року про розв'язання єдиної в свій час урядової партії Еспанії, що звалася ,,Національний Рух''. Її вождем був Франсіско Франко. Ще в жовтні 1970 р. Франко в своїй промові запевняв, що прапор ,,Національного руху'' буде постійно вивішений в Еспанії, що призначений з волі Франка молодий король Хуан Карльос порушив основи франкової диктатури? Причини є внутрішні й зовнішні. 40 років тривала диктатура в Еспанії, що спиралася на партію ,,Національного Руху'', на військо й на поліцію. За цей час в Еспанії настали великі зміни. З країни аграрної Еспанія стала країною індустріяльною. Велику допомогу господарському розвиткові дала туристика. Щороку в літніх місяцях до Еспанії приїжджали мільйони туристів з Англії, Франції, Німеччини, Скандинавії, щоб погрітися на пекучому сонці. Ці закордонні гості привозили гроші, які витрачали в Еспанії. Від 50 року Еспанія переживала ,,господарське чудо'': виросли нові підприємства, напр., автомобільна промисловість, банки, будівництво готелів і ресторанів і домів, які закордонні гості купували, і т. д. Нова верства заможних людей знайомилася з туристами з демократичних країн і відвідувала держави Европи та Північної Америки. Еспанські робітники виїздили на працю в індустріяльні країни Західньої Европи. Таким чином, мільйони еспанців мали нагоду рівняти високий культурний і матеріяльний ступінь передових індустріяльних країн з еспанським, бачили політичну свободу в чужих краях і вважали, що Еспанія мусить збутися поліційного режиму.

Диктаторський режим був теж під зовнішнім натиском. Еспанії було б вигідно належати до Европейської Господарчої Спілки, бо це відкрило б великий европейський ринок для еспанських товарів. Але Европейська спілка приймає до себе тільки демократичні країни. Без демократичних реформ Еспанія мусіла б залишитися ізольованою від европейського ринку.

Само собою, теж упадок диктатури в сусідній Португалії мав не малий вплив на зміни в Еспанії. Відомо, яку політику й фінансову допомогу дістали португальські демократи з різних демократичних держав, щоб відбити атаку комуністів, які хотіли створити в Португалії свою диктатуру. А тепер Еспанія дуже потрібна фінансова допомога з передових країн, бо господарська криза викликала в Еспанії велике безробіття й дорожнечу. Багато робітників, що працювали в індустріяльних країнах, поверталися додому, де не можуть знайти праці.

В цих обставинах демократичний лад може забезпечити громадянський мир в Еспанії, бо відомо: диктатура — це насильство меншости над більшістю, і вона викликає в громадян взаємну ненависть, яка не раз дає причину для громадянської війни.

Розвиток суспільства Еспанії, який воно перейшло в другій половині 20 віку, приніс велике розчарування деяким групам еміґрантів, що повернулися в рідний край. Комуністи й анархісти нарікають, що мешканці Еспанії ,,обуржуазились'', дбають за збереження або збільшення свого добробуту (власне авто, телевізор, килим на підлозі, модне убрання і т. д.), і їх не захоплює пропаганда ,,диктатури пролетаріяту'' та ,,всеруйнуючої анархії''.

Тим то еспанські комуністи вичеркнули із своєї програми слова ,,диктатура пролетаріяту'' і проповідують плюралістичну (многопартійну) демократію. Еспанці старшого віку пам'ятають жахіття громадянської війни (1936-1939) і не бажають повторення трагедії, що поклала в могили мільйони людей. На поміркованість еспанських комуністів мало вплив перебування на еміґрації в ,,першій країні робітників і селян'' — в совєтській імперії. Вони ще до смерти Франка відкололися від московської ,,політичної лінії'' і зокрема гостро засудили агресію Москви на Чехо-Словаччину, де в 1968 р. почався рух за реформу диктаторського режиму.

Перед зрефомованою на демократичний лад Еспанією стоять нерозв'язані проблеми неeспанських народів, в першу чергу катальонців (столиця — Барсельона) і басків (столиця Памплона). Уже мадридський уряд визнав уживання мов цих народів у пресі, в школі й адміністрації. Але баски й катальонці домагаються широкої політичної автономії або й сепарації від ,,Кастилії'', як вони називають Мадридську Еспанію. Поки була диктатура, в Еспанії ,,на всіх язиках все мовчало''. Демократія відкриває шлях для відродження націй. Деякі публіцисти у нас про це забувають.

,,І ЧОГО ОЦЕ Я ЛЯПАЮ" —

ДОКУМЕНТАЛЬНА РОЗПОВІДЬ ПРО СУЧАСНЕ УКРАЇНСЬКЕ СЕЛО

(3)

— А як я їх позбавлюсь, як у мене людей нема? Мені положено по штату 1200 робочих, а в мене їх 550. От і позбавляйсь, і борись. Я пишу в наказ на звільнення тільки тих, хто тут не приріс, хто временний і так чи інакше, сам скоро втече. А виховувати їх — що я можу? Прокуратура всякою мелочовкою займатись не хоче, в суд на нього подай за прогули та за порчу імущества — він у суді викрутиться. Принудітельноє ето леченіє — до с... воно їм, він там лічиться, а в передачах од жінки требує, щоб самогону приносила. І взагалі, у директора ж тепер ніяких прав немає, то звідки дисципліні взятися. Ото тільки в міліцію здам, хлопці там знайомі — то пострижуть на п'ятнадцять суток...

А робочих у радгоспі — 500 замість 1200, потрібних за штатом. І буде не збільшуватись, а навпаки. Бо виїздить, вмирає і сідає в тюрму більше, аніж приїздить, народжується і з тюрми виходе, це останні роки цілком переконливо довели. Візьмемо по пунктах. Ну, щодо посадки в тюрму й звільнення з неї — то тут питання зрозуміле: навіть як і повернувсь до рідної оселі, то з нього після тюрми добра не жди, щоб там не писали про чудові методи нашого виправно-трудового виховання різні письменники-журналісти. Про смертність. Ну старики вмирають — то закономірність. Так от же молодь гине, в розквіті сил! І все чогось після армії. У радгоспі ,,Комінтерн'' протягом двох років — троє загинуло, щойно з армії повернулися. Один напивавсь-розпивавсь, поки втопився, другий теж напідпитку мотоциклом у залізобетон влетів, третього — з весілля з сусіднього села вночі повертавсь — машиною забило. І по сусідніх селах гине молодь, вже я нарошно випитував. І все чогось після армії. Збіг обставин? Чи після тої казарменної неволі безладно-безтямно воїн той за свободою женеться. Не знаю...

Сидить тут і працює тут тільки той, хто справді до неї землі приріс, хто з дідів тутешній, хто патріот. Або вже непутящий, себто той самий п'яниця, якого ніде не візьмуть: такий загальний закон зоологічного відбору, скрізь так у суспільстві, добрий артист і вчений потрапляє, зрештою, до столиці, поганенький нидіє в провінції. А патріотів усе менше, хоч живеться — он як лепсько, он які доми, он які заробітки! А ті патріоти, що все таки лишаються (молодих маю на увазі), чомусь плодяться надиво погано. Про це шкільні справи свідчать. Оце збудував радгосп чудову простору школу — на 320 учнів у одну зміну (тут восьмирічка), а учнів до тієї школи ходить всього 160. Все, немає більше, по одному класу з першого по восьмий і класи ті — некомплектні, вважається по нашим законам комплектний клас, якщо в ньому не менше 25 учнів. Поділіть 160 на 8 — то матимете тільки 20. Але в старших класах більше учнів, у молодших — менше. І що рік — то все менше: все менше народжується, більше виїздить і ніякого демографічного вибуху на територіях ,,Комінтерну'' не передбачається, та й скрізь по селах на Україні не передбачається, за інші братні республіки — не знаю. В першому класі цього року так мало учнів, що загрожує злиття першого, другого й третього в один клас, так званий ,, перший-третій об'єднаний'', і набралося б у тому першому-третьому аж 32 душечки. Не дивуйтеся, хто з тим не стикавсь, по не дуже великих селах скрізь таке зустрінеш: школа у просторій хаті на один клас, у хатині — вчительська на одного вчителя, який і навчає різнокаліберних дітлахів віком у сім, вісім та дев'ять років програми всіх трьох класів заразом: Петю перші палички виводити, а Галю за сусідньою партою вже й диктанта писати. А до четвертого підуть вони вже в більше сусіднє село. А як уже той вчитель з ними впорається, чого він їх навчить — не питайте.

То директор школи, аби зберегти комплект, тобто мати всі вісім класів, а не шість (перший-третій об'єднаний вважається за один), пішов на злочин і приписав у перший і другий класи ,,мертві душі'' — неіснуючих Васильків, Владиків і Оксанок. Завравйно про те знає, скрізь так діють, бо повний комплект — то не тільки окремі перший і другий, і третій класи, то повний штат вчителів, повне їх навантаження й заробіток, нормальне забезпечення школи всім потрібним.

Отож — справжнісінькими ,,мертвими душами'' компенсуємо ми кляті прорахунки демографії в нашу буремну цивілізовану соціялістичну епоху. Гоголь їх вигадав у поміщицько-царську-капіталістичну добу, а ми наслідуємо. Так і є: пережитки проклятого минулого...

В полі лишилися помидори. Не поодинокі — маса, аж червоно. Гуляв я погожої жовтневої днини, добрів до того поля. Не знаю, скільки там гектарів — уже мокруватих і порепаних, щойно дозрілих і ще зеленуватих, — їх були там тонни, коли не десятки тонн.

Хотілося пити, я з насолодою з'їв з півдесятка соковитих червоних красенів — смачні, кисло-солодкі. Вкинув з десяток у рюкзак. Приніс Воякові. Він глянув і спохмурнів.

— І туди дочалапали... Загадував же главному агроному — дай команду переорать.

Я жахнувся.

— Як то — переорать? Андрію Петровичу, Бога побійтесь! Та дозвольте людям, хай люди підуть заберуть!

— Вже набрались люди. Хто хоче — бере, поле відкрите, сторожів нема, самі бачили.

Я продовжував бідкатись: як же так, адже по 10 копійок за стакан томатного соку платимо, а помидори такі нині в жовтні вже

(Закінчення на стор. 3-ій)

Д-р Микола Климишин

КНИГА НЕОЦІНЕННОЇ ВАРТОСТИ

,,Азбуковник" — Енциклопедія Української Літератури.

Недавно дістав я дуже гарно в полотно оправлену, книгу — другий том ,,Азбуковника". Я довго й нетерпеливо на ту книгу ждав, бо вже чотири роки мав у себе перший том і трохи боявся, що другого не буде, тому дуже зрадів, коли побачив, що другий том появився, і то ще кращий і більший, ніж перший. Для всіх, що мають хоч трохи до діла з літературою, або тільки люблять літературу, це незвичайна книга знання, якої нам дуже потрібно. Повний заголовок книги: ,,Азбуковник — Енциклопедія Української Літератури", автор — д-р Богдан Романенчук. Том перший — 1969, том другий — 1973.

Том перший охоплює, на 472-ох сторінках, гасла українського літературознавства від букви ,,А" до кінця букви ,,Б". Другий том охоплює, на 536-ох сторінках, гасла від букви ,,В" до кінця букви ,,Г".

У передмові автор і видавець (в одній особі) заповідає, що ,,Азбуковник" розплянований був на три томи, але з поданого опису, скільки гасел досі зміщено у двох томах, виходить, що крім цих двох томів буде ще щонайменше п'ять таких томів. То прекрасно! Бо коли вже маємо щось робити, то хай воно буде направду величне! Це сталося, вияснює автор, тому, що ,,з плянованого Словника української літератури, до якого первісно мали ввійти тільки біо-бібліографічні інформації про українських письменників, витворилася, в ході роботи, літературна енциклопедія, бо неможливо було поминути багато інших літературних діячів, як історики літератури, літературні критики й теоретики, а крім того дуже відчувалася потреба включити досить багату літературознавчу термінологію (з поетики, стилістики, естетики) та інформації про різні літературні стилі й напрями, з якими кожний любитель літератури чи студент хотів би і повинен познайомитися". З того вийшла пребагата в інформації книга літературознавства, яка викликає подив, що одна людина могла цей весь матеріял зібрати, охопити й усистематизувати в енциклопедичну форму. Для порівняння варто сказати, що в першому томі ,,Енциклопедії Українознавства" написано, що вони мають, крім головного редактора й його заступника, ще біля 200 співробітників, авторів і редакторів.

Не від речі буде в цьому місці сказати, що немає дублювання інформацій між ,,Азбуковником" і ,,Енциклопедією Українознавства". А коли й є в обох енциклопедіях інформації про якогось письменника, як напр. про І. Багряного, то в ,,Енциклопедії Українознавства" ті інформації займають нецілу чвертку сторінки, а в ,,Азбуковнику" (т. І, ст. 200) займає три і три четвертих сторінки подібного розміру. Подібно і з інформацією про Бажана; одна третя сторінки до шістьох. Бодянський Осип — неціла чвертка до чотирьох й пів сторінки з тим, що дати народження й смерти тільки роки подані в ,,Енциклопедії Українознавства", а в ,,Азбуковнику" обидві дати повні. Гасла ,,Академія" не має в ,,Енциклопедії Українознавства", а в ,,Азбуковнику" сама дефініція слова займає дві сторінки. Словом, що є в одній енциклопедії, того немає або дуже мало є в іншій.

Тому кожна освічена людина повинна мати і одну, і другу книгу знання. Головне, щоб мала, бо це дає можливість таким книгам появлятися і дістатися в руки, які можуть з такої книги користати й уміють оцінити її вартість.

З цього погляду з ,,Азбуковником'' справа стоїть погано. Автор ,,Азбуковника" є й автором, і редактором, і видавцем, і продавцем, і ще й сам пакує й розсилає книгу, й сам платить високі відсотки за позички на викуп книги з друкарні й переплетні.

Це не перше таке жертвенне діло д-ра Богдана Романенчука. Він видавав, редагував і кольпортував сам журнал літератури, науки, мистецтва ,,Київ'', змагаючись із труднощами цілих 15 літ, аж вкінці, не підтержаний громадським зага-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Орест Щудлюк

РІЧНИЦІ 200 І 100 РІЧЧЯ В БОСТОНІ

II

При вході на залю кожний учасник одержав програмку, яку приготовили Галина Курило і Марійка Галонзка, а також брошурки ,,Українці вітають двістіліття Американської Революції та століття українського поселення в ЗСА'' і ,,Фестиваль Бостонія — Українське Відзначення''. Брошурки, які видав Громадський Комітет, містили інформації про досягнення українців в ЗСА, Массачусетс і Бостоні.

Всі точки програми були добре підібрані і по-мистецьки виконані. Під тим оглядом наші концерти мали надзвичайний успіх. Всім співачкам, співакам, солістам, танцюристкам, танцюристам, музикантам, диригентам і мистецьким керівникам належиться щира подяка за добре виконану працю.

Виставки

В грудні 76 і січні 77 року відбулися різні виставки. Від 2-го грудня 76р. до 20-го січня 77р. відбулася виставка у Вайднер лайбрері на Гарвардському Університеті, Кембрідж: ,,Українська іміграція в ЗСА — документація'', а в приміщеннях Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету: ,,Христос Родився — виставка українських різдвяних карток''. Виставки підготовив мгр Едвард Касінець з рамени Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету. На протязі грудня в бостонськім сити голі була виставка експонатів українського народного мистецтва, фотографій та українська ялинка. Виставку підготовили: Таня Витвицька, Марія Турко і Таня Д'Авінйон.

Від 1-го грудня 76р. до 31-го січня 77р. в головній бібліотеці Бостон коледжу, Чеснут Гілс, Мас, відбулася виставка експонатів українського народного мистецтва і книжок про Україну. Виставку підготовили мгр Петро Волощук і Ольга Федорів.

Брошурка

Видано 24-ри сторінкову брошурку ,,Фестиваль Бостонія — Українське Відзначення''. Обкладинку прикрашує знімка дереворниту ,,Соняшника'' визначного нашого мистця Якова Гніздовського. На зміст брошурки склалися: лист мейора Бостону, Кевіна Г.Вайта; вступна стаття мгр Ореста Щудлюка, голови Громадського Комітету; дві мапи — Україна і Україна серед народів Східньої Европи. Загальні інформації про Україну написав мгр Орест Щудлюк. Д-р Павло Р. Магочі, професор Гарвардського університету і співпрацівник УНІГУ, написав ,,Короткий огляд Історії України'' і ,,Українці в ЗСА''. Мгр Петро Волощук написав ,,Українці в Массачусетс'' і ,,Українці в Бостоні''. Статтю ,,Українські студії на Гарвардському університеті'' написав мгр Едвард Касінець, керівник бібліотеки УНІГУ. При кінці брошурки поданий список членів Громадського Комітету. Таня Д'Авінйон зробила заставки та зложила брошурку. Загальну редакцію брошурки виконала д-р Анна Чопик, голова комітету публічних зв'язків, головна радна УНСоюзу. Д-р Анна Чопик вложила багато праці у підготову брошурки. Допомогли при зладженні також о. декан Петро Огірко, о. прот. Мирон Пахолок і мгр Орест Щудлюк.

Комітет також перевидав три-сторінкову брошурку ,,Українці вітають двістіліття Американської Революції та століття українського поселення в ЗСА'', в якій поміщено інформації про загальні досягнення українців в ЗСА.

В пресі, радіо, телебаченні.

Протягом цілого грудня місцева преса, радіо і телебачення подавали короткі вістки про наші імпрези. Щоденник ,,Бостон Глоуб'' з 22-го грудня 76 р. помістив довшу статтю Гейл Перін ,,Первинно Українське'', в якій описано українські різдвяні звичаї та подано багато переписів про свят-вечірні страви. Інформації подали Марія Турко і Таня Витвицька.

До успіху ,,Українського Місяця'' причинилася також ,,Українська радіо програма'' в Бостоні під керівництвом Івана Кецмура, при особливій допомозі Христини Зоммерс.

Закінчення ,,Фестивалю Бостонія''

,,Фестиваль Бостонія'' був запляновачий для того, щоб показати і піднести багатокультурність і плюралізм бостонської громади. Заініційований мейором Бостону, Кевіном Г.Вайтом, ,,Фестиваль Бостонія'' був переведений Бюром Культурних Зв'язків і громадськими національними комітетами. Протягом 17-ти ,,національних місяців'', понад 40 різних національних груп в Бостоні мали нагоду показати свою зорганізованість та культурну спадщину. ,,Фестиваль Бостонія'' мав на меті також піднести національну свідомість та приналежність. ,,Фестиваль Бостонія'' тривав від квітня 1975 року, від ,,Ірляндського Місяця'', до грудня 1976 року, до ,,Українського Місяця''.

,,Фестиваль Бостонія'' закінчився в січні 1977 року спільною цiломісячною програмою для всіх національних груп. Програма включала виставки кращих експонатів народного і красного мистецтва, знімок з життя поодиноких національних груп, дитячих малюнків, а також мистецькі виступи.

Українці взяли участь у заключній виставці, виставивши різьбу, вишивки, писанки, діточі малюнки, знімки з життя української громади і кілька картин наших визначних мистців. Виставку приготовили Таня Витвицька, Марія Турко і Таня Д'Авінйон.

7 січня 77 року танцювальна група Осередку СУМА, під керівництвом Івана і Олі Бариських, виступила з народними танцями перед запрошеними гістьми і пресою.

Бюро Культурних Зв'язків видало 143 сторінкову книжку ,,Фестиваль Бостонія Ретроспектів'', в якій зроблено загальний огляд фестивалю та поміщено загальні інформації про кожну національну групу. Між ними є також інформації про Україну і українську громаду в Бостоні. Загальну статтю про Україну написав мгр Орест Щудлюк, а про українців в Бостоні написав мгр Петро Волощук. Загальну редакцію зробила д-р Анна Чопик. Крім того, поміщена цiломісячна програма ,,Українського Місяця'' та список важливіших організацій в Бостоні.

Громадський Комітет

Програму для ,,Українського Місяця'' підготовив і перепровадив Український Комітет ,,Фестиваль Бостонія'' (Громадський Комітет 200) 100 річчя. До складу комітету входили: Орест Щудлюк - голова, Марійка Кайко - секретар, мгр Роман Федорів - скарбник, інж. Конрад Гусак - як голова Відділу УККА, о. прот. Мирон Пахолок і о. декан Петро Огірко.

Конференцію-симпозіюм ,,Український досвід у ЗСА'' з рамени Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету координував мгр Едвард Касінець.

До мистецького комітету входили: Володимир Курило — голова, Іван Бариський, Оля Бариська, Роман Дашавець, бл. п. інж. Микола Калиніченко, Галина Курило, Анна Носаль, Анна Хом'як.

Виставковий комітет: Марія Турко — голова, Таня Витвицька — співголова, Таня Д'Авінйон, Ольга Федорів, Софія Вінзор, Стефанія Бордун, Наталія Миколаєвич.

Прийняття: Софія Дейвид — голова, Марія Кайко - співголова, Дмитро Бортник, Василь Мигован, Джордж Фочук, Анна Галандзовська, Володимир Гетьманський.

Публічні зв'язки: Д-р Анна Чопик — голова, о. прот. Мирон Пахолок, о. дек. Петро Огірко, мгр Петро Волощук, мгр Яромир Кіндрачук, Леся Вонс, Юрій Юрчишин, Таня Д'Авінйон, Лев Карапетіян.

,,Бостон Леґасі'': Христина Зоммерс — голова, Таня Д'Авінйон, д-р Григорій Грабович.

Підсумок

,,Український місяць'' в грудні 76 року був другою успішною імпрезою, якою українська громада в Бостоні

(Закінчення на стор. 3-ій)

РІЧНИЦІ 200 І 100 РІЧЧЯ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

відзначила 200-річчя Американської Незалежности і 100-річчя українського поселення в ЗСА. Першою імпрезою був ,,Український День в Массачусетс'', який відбувся 9-го квітня 76 року.

Нашими імпрезами ми не тільки відзначили річниці, ми піднесли престиж української громади в Бостоні. Ми відзначили річниці на все-американському форумі, а тим підкреслили, що українці вложили і вкладають працю в ріст та розбудову ЗСА, а головно американської багатокультури. Тим самим, українці мусять бути трактовані на рівні з іншими національними громадами в американській спільноті.

Нашою участю ми показали, що українська громада зорганізована, активна й творча в збереженні української національної ідентичности і української культури та їх закріпленні в американськім житті. Наші імпрези мали також інформативний успіх, бо ми познайомили загал американців з ім'ям України.

Українська громада в Бостоні використала ефективно річниці 200/100 річчя для загальної української справи.

У Вінніпезі створено організацію фізичного членства підтримки Патріярхату УКЦ

Хоча у Вінніпезі діє Рада Українських Організацій за Патріярхат Української Католицької Церкви вже близько десять років, то однак відчувалась потреба організування товариства фізичного членства, яке своєю працею доповняло б ті ділянки, які представники організацій не могли охопити.

В дні 5-го березня в домі Читальні „Просвіти" відбулися загальні збори запланованого товариства. На зборах схвалено статут та намічено плян праці. З уваги на те, що приявні визнали заіснування Патріярхату УКЦ як доконаний факт, вони прийняли назву Т-во Підтримки Патріярхату УКЦеркви. Щоб праця в запланованому Товаристві проходила прийнятим українською спільнотою руслом, схвалено, що Товариство буде в тісній співпраці з Радою Українських Організацій УКЗ у Вінніпезі, а через Крайову Раду УО за Патріярхат буде пов'язане з Українським Патріярхальним Світовим Об'єднанням „За єдність Церкви і Народу".

Загальні Збори відкрив молитвою голова Ради УО за Патріярхат д-р Михайло Марунчак. Одночасно в своєму відкритті він привітав приявних на залі представників організацій, яких запросив до почесної президії зборів. У своєму слові він також накреслив коротку історію праці Ради УО у Вінніпезі, та з'ясував потреби організації фізичного членства.

Зенон Круцько, секретар Ради відчитав статут Т-ва Підтримки Патріярхату УКЦ та піддав його під дискусію приявних. З незначними доповненнями статут прийнято одноголосо.

В міжчасі працювали дві комісії, а саме Номінаційна та Резолюційна. Перша в складі: М. Новицький, М. Хар та М. Оброда, друга в складі: ред. А. Курдидик, ред. А. Добрянський та сот. О. Паньків.

Однією з перших резолюцій була ухвала — привітання Патріярхові Иосифові, яка звучала: „Ваша Патріярша Святосте! Впарі зі синівським поклоном та запевненням вірности й постійної праці для тих Ідеалів, що їх Ви, наш Патріярше, є символом і прапороносцем, наші з глибини серця найщиріші побажання з нагоди 85-ліття Вашої праці для Українського Народу і його традиційної Церкви! Іспола Деспота — Многая літа". Інші резолюції стосувались положення Української Церкви на Рідних Землях та в діяспорі й відношення до неї куріяльних чинників Ватикану. Резолюції приявні прийняли одноголосно. Одночасно запав також вибір управи і Контрольної комісії Т-ва. Товариство очолили: сот. Осип Паньків, голова, Борис Шепертицький, заступник, Василь Захарчук, секретар, Степан Каралаш, скрабник, Михайло Хар, організаційний. Члени Управь. Ірена Кашинська, Микола Оброца, Микола Савка і Михайло Мулик. До Контрольної комісії увійшли: мґр Мирослав Орищук, Михайло Деделюк й Іван Мендела.

Загальні збори проходили в діловій атмосфері, до чого причинилися не тільки речеві дискусії, але також провід загальних зборів, який спочивав в руках Президії у такому складі: мґр Петро Салиґа, голова, секретарі: Ірена Кашинська та Борис Шепертицький, представник студентства. На залі були заступлені різні суспільні верстви та громадські зрізничкування нашої спільноти, як також покоління різних походжень. Це була дійсно у широкому вахлярі репрезентація мирянського руху, який змагається на патріярхальну систему своєї Церкви. Верифікаційна комісія подала також до відома приявним, що понад 130 членів підписали заяви вступу до Товариства. „Це тільки початок", — сказав у своєму кінцевому слові голова Товариства, загріваючи приявних до посиленої праці для добра Церкви і Народу.

М. Ч.

„І ЧОГО ОЦЕ Я ЛЯПАЮ"...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

либонь на базарі по 50 копійок кіло, а то й по карбованці візьмуть! Обурення свої формулював я довго, а відповів мені директор коротко:

— Нема в мене людей на ті помидори...

Поле понівеченої кукурудзи: чи комбайнер був п'яний, чи комбайн несправний, тільки не зібрано, а позбивано качани, стебло повалено. І нишпорять люди з лантухами. Притьмом бігають, поспішають, до візочків край дороги бігцем з повними лантухами. Чом квапляться? А два трактори з плугами на збирачів насовуються, розорюють поле, загрібають стебла з качанами. Баба якась поперек путі стала, руки розкинула, лається, кулаком погрожує — такий же качанистий рядок лягає під гусениці! Став тракторист перекурив, знову рушив — йому наказ переорать.

А над бойовищем отим ще й літак пікірує, добрива сипле. Просто на людей, в один лантух качани кидають, другий — на голову нап'яли. І справді бойовище.

Не міг голова ,,Перемоги'' зачекати день з оранкою? Міг, нічого б не сталося. Але хтось би обов'язково капнув, що він, голова, кукурудзу не зібрав, та людям дозволив для себе розтягти. І вмажуть йому по пиці — аж загуде на весь район, а може вже й вмазували, більш не хоче підставляти. То хай гине, аби людям не дісталося. І це сьогодні, на передодні славного 60-річчя. Сьогодні, коли лишається при повній силі ота наша жахлива статистика: під індивідуальними городами й садибами в нашій країні 1 відсоток землі, радгоспам-колгоспам належить 99 відсотків; і той 1 відсоток землі дає понад 30 відсотків всіх харчових продуктів країни, а 99 відсотків — дві тритини! Неймовірно! Страхітливо! Але факт...

...Ото і є соціяльне становище нашого радянського селянина. Він, селянин, кріпак на державу-поміщика — і фермер на отому своєму присадибному одному процентові. Батрак на державу, латифундиста-куркуля — і примітивний убогий сам собі фермер. І на державу-землевласника він працює точнісінько, як кріпак-батрак, ще й гірше, аби день відбути, бо в поміщика порядок був, ще й бич у руці, а тут порядку чортма, а бича з руки вибито вже начебто, битися не дано права. Вдома ж у себе дядько працює як для себе. От вам і ефект того одного проценту. І уявити собі тільки: як би він хозяйнував, які б багатющі врожаї ганяв, отой наш український дядько, кріпак-фермер, коли б йому справжнє фермування на кшталт американського! Та ріки молочні давно б текли по Вкраїні, а береги з м'яса-сала та пампушок-марципанів!...

(Повний текст новелі Гаврила Стріляного буде надрукований в журналі ,,Сучасність'').

КНИГА НЕОЦІНЕННОЇ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

лом, мусів з жалем і величезною шкодою для української культури залишити цю свою цінну й багатожертвенну працю. То був журнал, який оправдував українську політичну еміґрацію, чому вона мусіла вийти з батьківщини. Але та еміґрація його не піддержала і він перестав її репрезентувати та оправдувати перед тими, що на нас покладають надії, і перед культурним світом перестав бути її візитівкою.

Тепер же від 1971 р. д-р Б.Романенчук видає й редагує цінний журнал бібліографії й книгознавства ,,Українська книга'', який також дає вже деякі познаки занепаду, очевидно фінансового, бо на початку було 4 зошити на рік, потім три, а за 1976 рік уже тільки два. Тому я на початку сказав, що дуже боявся, що другий том ,,Азбуковника'' не вийде. Але я, на щастя, помилився, другий том вийшов і, як довідуюся, третій том готується дуже інтенсивно.

Наша громада не повинна так байдуже трактувати своїх культурних діячів. Автор і видавець не просить про датки та пожертви, тільки хоче, щоб ми купували його видання, те, що він своєю впертою працею для нашої громади придбав. Я написав оцих пару рядків, щоб звернути увагу на неї тим, що може, чекають на неї вже віддавна, і тим, що могли б і повинні підтримати такі видання. Хотів би теж звернути увагу нашим учителям, що вчать у школах українознавства чи в публічних школах в Канаді, бо в цій книзі вони дістають дуже потрібний і цінний у своїй праці посібник. Із замовленнями можна звертатися безпосередньо до видавництва ,,Київ'' у Філядельфії (4800 Н.12-та вул., зона 19141), а кому зручніше, то до автора цих рядків у Детройті (2680 Нейбел, зона 48212).

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

Великодню Літургію із собору св. Володимира в Чікаґо передано в Україну

Великдень цього року для української православної громади св. Володимира в Чікаґо був дещо відмінний. Перше тому, що цього року усі християни святкували Великдень разом, а подруге, Великодні відправи були відправлені інакше, як завжди. В суботу, 9-го квітня, вночі відправлено Північну відправу з „процесією навколо храму, а відтак Світла Заутреня та освячення пасок. У неділю, 10-го квітня, о год. 10-ій ранку відправлено Божественну Великодню Літургію, що її відправив Преосвященний Єпископ Константин у сослуженні о. Настоятеля, протопресвітера Ф. Білецького, о. протопресвітера М. Литваківського та о. диякона В. Ільчука. Співав катедральний хор „Боян" підсилений співаками із парафії св. Андрія з Едісону під керівництвом о. С. Позняка. Цю Відправу „Голос Америки" передавав безпосередньо в Україну. Точно о год. 10 ранку храм був заповнений парафіянами, гістьми та прихожанами. Відчувалось щось масстатичне, надзвичайне, неописане... І дійсно, це вперше із храму найстаршої української православної парафії у вільному світі, що відзначила 60-ий ювілей минулого року. Богослуження передавалось через радіо в Україну. Під час Літургії Єпископ Константин виголосив коротке, але глибоке своїм релігійним і патріотичним змістом слово, закінчивши (цитую з пам'яти): ... „сьогодні, коли цілий християнський світ святкує Свято Воскресіння, ми знаємо, що над Карпатами та над долинами біля Дніпра не дзвонять радісні Великодні дзвони, і саме тому, ми, частина українського народу, що опинилась у вільному світі так щиро і сердечно вітаємо Вас, дорогі брати і сестри, з твердою вірою, що після Страсної П'ятниці, що Ви переживаєте там, прийде Радісна Неділя, Неділя Воскресіння для цілого Українського Народу".

Обличчя приявних були серйозні, а в очах радість! Ми всі вірили, що частина наших братів і сестер в Україні цю Літургію почує і ми разом з ними переживаємо рідкісну хвилину радости!

І коли перший раз під час Літургії пролунало: Христос Воскрес, то здавалось, що воно понеслось відгомоном по всій Україні. Єпископ у своєму слові висловив кожного з нас думки. У багатьох виступили сльози чи то радости, чи то смутку за долю наших рідних в поневоленій Україні, де „навіть молитись ворог не дасть". Адже багато з нас знає, що це значить святкувати Великдень в умовах дикого червономосковського Ірода. Той, біблійний Ірод, знищив тисячі маленьких дітей за одним разом, а теперішній Ірод нищить нас, українців, мільйонами, засилає в сибірські табори невільничої праці, в „психушки", розстрілює так, щоб ніхто не знав, створив штучний голод, вбиває наших національних провідників, знищив десятки Архипастирів та тисячі душпастирів, русифікує Божий дар — українську мову, підпалює наші музеї - архіви, руйнує наші тисячолітні Святині та історичні пам'ятники з ціллю зробити з нас безбатченків, — і це все робиться довше, як пів століття, вже не згадуючи про Ірода у вигляді білих царів! Ось, чому саме в цій хвилині стає так боляче! Сьогодні наш народ розп'ятий! Сьогодні наш народ переживає Голгофу! Вже прокляте море крови, ріки сліз, устелено трупами наших Братів і Сестер всі закутки цієї останньої в світі імперії! Наш народ переживає найбільшу наругу і знущання, яке знає історія людства і все це за те, що ми віримо у Правду Творця Всесвіту і любимо те, що Він нам дав — місце на землі — Україну!

Ісус Христос Воскрес і ми твердо віримо, віримо, що Воскресне Україна!

М. Яременко

Перевибори Управи Оселі ОДУМ-у „Київ"

(Є. К.). — У неділю, 27-го лютого фундатори одумівської оселі „Київ" відбули свій річний З'їзд. З'їзд відбувся у приміщенні Українсько - Американського Демократичного Клюбу у Трентоні. До президії З'їзду обрано таких осіб: О. Шевченко — голова, І. Павленко — заступник, В. Григоренко — секретар. Загальний звіт про діяльність Управи за минулу каденцію зробив голова оселі, Микола Граур. Далі слідували звіти інших членів управи.

Після дискусії Контрольна комісія внесла пропозицію винести абсолюторію уступаючій Управі, що й було зроблено всіма присутніми фундаторами оселі.

До нової Управи на дворічну каденцію обрано: Антон Філімончук — голова, Олекса Богдан — перший заступник, Василь Гаврилко — другий заступник, Василь Григоренко — секретар, Микола Граур — господарський референт оселі, Владислав Жибурт — господарчий референт табору, Сергій Євсевський — фінансовий референт, Федір Корсун — скарбник, Євген Кальман — референт преси і інформації, члени управи Григорій Сидорець, Василь Кревсун, Віктор Кирейко, Василь Дорошенко, Юрій Іхтіяров, Іван Павленко. До Контрольної комісії: Семен Любоденко — голова, Петро Гурський й Олексій Шевченко — члени.

Для улегшення обрано допоміжні комісії, до яких уходять всі члени новообраної управи.

Новообраний голова оселі Антон Філімончук, Старший Провідник ОДУМ-у, колишній голова Головної Управи ОДУМ-у в ЗСА, довголітній працівник на одумівській і громадській ниві.

Цього року оселя ОДУМ-у гоститиме курсантів із Канади на курсах виховників. Крім курсу виховників також будуть табори відпочинково - виховні й табір українознавства та удосконалення гри на бандурі.

ЗА СВОБОДУ ПЕРЕСЛІДУВАНИХ В УКРАЇНІ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

успіхами. Щоб назвати деякі з них в останніх роках, вкажемо на:

— відкриття бюра СКВУ в Ню Йорку для дії на форумі ООН;

— участь в міжнародних конференціях, організованих ООН у Мехіко в 1975 році, Ванкувер в 1976 р.;

— висилка меморіялів до Генерального Секретаря ООН в обороні українських політичних в'язнів, в обороні переслідуваних українських Церков в УССР;

— систематична обслуга представництва майже 150 країн — членів ООН інформаційними матеріялами про Україну і її поневолення;

— переведення в цілому світі масових акцій „За єдність з нескореною Україною" (в 1974 р.), „З нагоди Року Жінки" (в 1975 р.), „В обороні Віри й Церкви в Україні" (в 1796-1977 рр.);

— видання відповідних матеріялів з нагоди Олімпійських Ігрищ в Монтреалі 1976 року;

— поїздки, щоб посилити зв'язок з українськими громадами Австралії, Европи, Південної Америки;

— окремі акції в обороні Валентина Мороза, Ніни Строкатої, о. Василя Романюка, Миколи Руденка та інших;

— нав'язання зв'язків і співпраці із світовими конгресами приязних нам народів;

— систематична обслуга української преси матеріялами Інформаційної Служби СКВУ.

На найближчі місяці Президія Секретаріяту СКВУ заплянувала:

— продовжувати акцію „Оборони Віри й Церкви в Україні";

— підготовити на 1978-79 рр. акцію для відзначення 60-ліття Української Національної Революції;

— підтримати проголошений Міжнародною Амнестією Рік Політв'язня в 1977 році;

— допомогти в реалізації програми „Українського Року", організованої Кестон Коледжом в Англії;

— посилити допомогу українцям в Південній Америці, зокрема на шкільному відтинку і організації дії молодечих формацій;

— продовжувати заходи для акредитації СКВУ при різних агенціях ООН;

— декада підготови відзначення тисячоріччя хрищення України.

Успіхи праці в минулому Президія Секретаріяту СКВУ завдячує виключно моральній і матеріяльній допомозі українських Церков та організованої української громади.

Ми переконані, що наші успіхи в майбутньому можуть ще збільшитися, якщо весь загал українства у вільному світі піддержить нашу працю.

Тому, проголошуючи травень 1977 року „Місяцем СКВУ", який проводимо під кличем „За Свободу переслідуваних в Україні", закликаємо наші церковні громади, проводи і членство наших громадських організацій і установ у країнах вільного світу:

а) посилити кампанію оборони переслідуваних в Україні згідно з плянами Комісії Прав Людини СКВУ та поодиноких крайових центральних репрезентацій;

б) масово поширити серед неукраїнського світу матеріяли в оборону українських Церков та політичних в'язнів;

в) у всіх церковних громадах і громадських організаціях провести збірку на потреби СКВУ.

Дія Президії Секретаріяту СКВУ потребує фінансових засобів в сумі 150,000.00 долярів річно. Ми певні, що українська спільнота у вільному світі спроможна зложити потрібні фонди на ту ціль.

Хай не буде жадної громади в усіх країнах поселення українців, яка не відгукнеться на цей заклик.

Забезпечення фінансовими засобами дії СКВУ дасть нам змогу поширити нашу діяльність на міжнародному форумі, скріпити зв'язок між українськими поселеннями вільного світу та ще більш успішно вести акцію оборони і допомоги українському народові.

15-го березня 1977 р.

ПРЕЗИДІЯ СЕКРЕТАРІЯТУ СКВУ:

Високопреосвященніший Митрополит **Максим Германюк**
представник Української Католицької Церкви

Всесвітліший отець митрат д-р **Василь Кушнір**,
президент

Високопреосвященніший Митрополит
Мстислав Скрипник,
представник Української Православної Церкви

Преосвященніший Єпископ **Ізидор Борецький**,
представник Української Католицької Церкви

Високопреподобний отець архипресвітер д-р
Семен Савчук,
представник Української Греко-Православної Церкви

Високодостойний пастор **Йосафат Іваськів**,
представник Українських Протестантських Церков

Микола Плав'юк, І заступник президента

Стефанія Савчук, II заступник президента

Василь Кирилюк, III заступник президента

Юрій Шимко, генеральний секретар

д-р **Франко Мартинюк**, скарбник

Відділи ТУІА Східніх Стейтів відбули в Ню Йорку Пленарну Конференцію

Дня 2-го квітня ц. р. відбулася Пленарна Конференція Товариства Українських Інженерів Америки Східніх Стейтів у Ню Йорку в приміщенні Українського Наукового Інституту. У програмі Конференції розглянено ряд біжучих справ, з яких найважливіші є: 1. Оборонна акція української технічної термінології і переслідування колег в Україні. 2. Організаційні справи ТУІА. 3. Відношення ТУІА до громадських справ.

У конференції, крім Головної Управи ТУІА у повному складі брали участь голови відділів Філядельфії і Вашінгтону, представники відділів східніх стейтів та загал членства. Конференцією провадив голова ГУ ТУІА Ю. Гончаренко. Зреферувавши перебіг Пленарної Конференції західніх стейтів у Чікаго, голова подав біжучі проблеми і відкрив наради. У висліді нарад і дискусій Пленарна Сесія вирішила наступне: справи ТУІА — розбудувати видавничий фонд і видати збірник і кілька неперіодичних видань; оживити неліючі Відділи ТУІА і приєднати нових членів; переорганізувати фінансову ділянку; зцентралізувати стипендійний фонд; змінити деякі точки у статуті. Оборонна акція: видати український технічний словник, над яким працює Комісія під головуванням інж. Л. Яцкевича; допомогти матеріяльно переслідуваним колегам в Україні; нав'язати зв'язки з іншими організаціями, щоб прилучилися до нашої акції.

Тут голова подав до відома, що Т-во Академічних Професорів приєдналось до нашої акції й обіцяло допомогу. Крім того, Відділи ТУІА поширили нашу акцію на свої терени й організують Конференцію з іншими організаціями.

Відношення до громадських справ: Розглянемо і спрецизоване становище ТУІА до СКВУ, УККА й інших організацій.

По пленарній Секції слідував Вечір Доповідей, присвячений Оборонній Акції Української Науки, що його приготовив д-р О. Мороз, референт наукових конференцій ТУІА. У програмі вечора були дві доповіді: д-р Р. Борковський — „Ідеологія і наука в УССР" та інж. Б. Чайковський: „Стан науки в УССР".

Численні запити були доказом великого зацікавлення приявних справами в Україні. На ті доповіді прибуло численне громадянство, хоча була дощова погода.

Після Вечора Доповідей відбулася зустріч ТУІА з громадянством.

Господарем Вечора була Головна Управа ТУІА, хоч повинен бути Відділ ТУІА Ню Йорк.

О. Солтисик

Нова грамофонна платівка

Чоловічий хор „Бурлака" в Торонті наспівав на грамофонній платівці, яку видало Братство вояків 1-ої Української Дивізії УНА, дванадцять пісень, „Дивізіє, гей рідна мати". Молодий, бо недавно оснований чоловічий хор під проводом дириґента Степана Гуміновича, дав на цій платівці вибір із загально знаних і співаних пісень Дивізийників і Упістів як „Дивізіє, гей, рідна мати", „Гей, там, на Маківці", „Розпрощався стрілець", „Розпрягайте, хлопці, коні" та інші популярні пісні, що їх співали Дивізийники й Упісти. Ці пісні так мелодіями, як і текстом відрізнюються від колишніх пісень УСС-ів, бо й вояцьке життя обох військових формацій було зовсім різне. Пісні УСС-ів творилися в більшості у запіллі, в кадрі і творили їх стрільці, обдаровані поетичними і музичними талантами, як Р.Купчинський, Л.Лепкий, М.Гайворонський, А.Баландюк та інші. І час, в якім ці пісні поставали, був довший і спокійніший, а навіть дещо романтичний. Умовини, в яких поставали дивізийні й упівські пісні не були сприятливі для мистецької творчости, тому й характер їх інший. Та все таки й ці пісні віддзеркалюють вояцьке життя і залишаться для майбутності пам'яткою цих часів.

Пісні, наспівані на названій платівці, виконані хором добре, лиш обробітки мелодій досить „старомодні", акордові; брак самостійних ходів поодиноких голосів хору, що робить пісню живою і цікавішою. У хорі переважають голоси басів, а тенори залишаються в тіні, так, що подекуди мається враження, що в хорі співають самі баси. Не зважаючи на ці малі „недотягнення" платівка має свою вартість, як відгомін минулого воєнного часу.

Платівка видана в Торонті, технічне оформлення платівки — гарне.

О.З.

Д-Р А. ЖУКОВСЬКИЙ НА ТЕЛЕБАЧЕННІ

В середу, 27-го квітня ц. р., о годині 12-ій вполудне на телебаченні русло 13-те з Толідо, Огайо, буде передане інтерв'ю, що його дасть д-р Антін Жуковський з Детройту на тему: „Переслідування і оборона прав людини в підсовєтській Україні".

Український Літературно-Мистецький Клюб
136 2nd Avenue

Ню Йорк. — З Літературно-Мистецького Клюбу повідомляють, що у п'ятницю, 22-го квітня ц. р., о год. 7-ій вечора ту у приміщенні цього Клюбу доповідатиме Кость Шонк Русич на тему: „Мистецтво Київської Руси". Доповідь, що відбудеться з нагоди появи його книжки „Історія українського мистецтва", буде ілюстрована прозірками.

ТАРЗАН, Ч. 7742. Відважний крок

Тарзан підганяє свого відпочилого коня і постійно зменшує віддаль між собою і колісницею...

Опиняючись побіч гальопуючих коней, Тарзан береться за відважний крок!